

# 1. Kamera

I dag skal vi ud på min ugentlige location tour. Jeg går rigtig meget rundt med mit kamera og finder nye steder, hvor unge mennesker kan hænge ud i mine serier, hvor de kan bo, og hvor der kan være nogen, der forelsker sig, og hvor det første kys skal foregå og sådan noget.

Kameraet og det at tage billeder er i dag en integreret del af vores hverdag. Alt foreviges, og alt optages på godt og ondt. Det har kæmpe indflydelse på vores liv og samfund, men sådan har det ikke altid været. Det her er programmet Den Dybe Tallerken - i dag om kameraets historie.

I februar landede en rumsonde på Mars blandt andet med specialudstyr udviklet af et dansk firma. Siden tidernes morgen har menneskets vigtigste evne måske været, at vi kan tænke nyt. Vi kan få gode ideer og opfinde ting og løsninger, der gør livet bedre og driver os fremad. Vi forlod savannen. Vi fik ideen til skibet, så vi kunne sejle over havet. Senere opfandt vi hjulet og byggede vogne, så vi kunne fortsætte fremad. Vi fandt ud af at tælle de ting, vi havde med på vognene, så vi kunne handle og opfandt et sprog, så vi kunne beskrive, hvor mennesket kom hen, og hvad vi lærte på vejen. Senere fandt vi stadig mere avancerede måder at slå hinanden ihjel på. Vi rejste ud i rummet og har i dag en kur mod næsten alle sygdomme.

Surgeon Christiaan Barnard performed the world's first human-to-human heart transplant.

Kort sagt: Mennesket kan opfinde. I en række programmer går vi tæt på de mest afgørende opfindelser i vores historie, også dem du ikke lige tænker på. Vi finder ud af, hvordan og hvorfor de blev opfundet, men specielt undersøger vi, hvordan de har forandret vores liv. Det her er Den Dybe Tallerken.

Det er herude, vi har filmet alt, hvad jeg laver. Alle vores ungdomsserier er filmet på de her gader. Så jeg går altid rundt og leder efter locations her. Jeg hedder Jonas Risvig, og jeg er filminstruktør og beskæftiger mig rigtig meget med at lave serier til unge mennesker med nye måder at filme på og ny fortællegreb.

Vi er i Valby på en parallelgade til Valby Langgade. På den ene side af os er der dyre villaer. På den anden side er der en blok med klassisk socialt boligbyggeri fra 60'erne.

Så jeg bruger rigtig meget tid på visuelt sammen med min fotograf hele tiden at angribe de her fortællinger lidt på nogle nye måder.

Jonas Risvig er på tur. Han er fotograf, instruktør og producerer dramaserier for unge, blandt andet til DR. Men han har fået sit store gennembrud ved bare at gøre det selv og udgive det på for eksempel YouTube. Hans mest brugte værktøj er hans digitale kamera.

Jeg tror, at mange af mine historier og serier ville aldrig kunne have fungeret som lyd eksempelvis eller som billeder eller som skrevne tekster. De fungerer, fordi der er en masse visualitet og æstetik i det der med at se på mine skuespillere spille og være på en bestemt måde og se ud på en bestemt måde. Så på den måde er det i hvert fald mit allerdyrebareste værktøj til at formidle det, jeg gerne vil.

Jonas, hvor vigtigt er det for dig at tage billeder?

Det er fandme et svært spørgsmål, fordi jeg laver næsten ikke andet end at tage billeder hele tiden.

Kameraet er blevet en forlængelse af Jonas. Der er han ikke så særlig, som man måske skulle tro. I dag er kameraet og det at tage billeder så naturligt, vi ikke tænker over det. Verdens første kendte billeder er cirka 50.000 år gamle. Dem finder man i form af hulemalerier. De er blandt andet i Frankrig, i Spanien og på den indonesiske ø Sulawesi. Så længe inden mennesket var i stand til at dyrke afgrøder, længe inden vi kunne skrive ord, og længe før vi havde basale ting som lertøj og reb, så skabte vores forfædre billeder. Siden udviklede hulemalerier sig til statuer til gobeliner og selvfølgelig malerier. Med tiden blev de godt nok stadig mere naturtro, men billeder af ægte øjeblikke var de bare ikke, og så var de både temmelig besværlige at tage med rundt og at kopiere. Alt det ændrede kameraet. Straks blev det elsket, også af en af Danmarks førende eksperter på fotografiet, Mette Sandby. Hun er professor i fotografistudier og kulturvidenskab på Københavns Universitet.

Som barn elskede jeg at sidde og kigge i familiens gamle fotoalbums og se min families historie, gamle mennesker i gamle dage, jeg ikke havde mødt før, og at være en del af en større historie. Og så da jeg var måske otte-ni år, så lånte jeg min mors fotokamera og begyndte selv at fotografere. Så det er egentlig sådan en passion for at tage billeder og se på billeder eller fotografier, jeg har gjort til mit virke. Det er jo privilegeret at kunne det.

Der var engang, hvor det var ganske få mennesker, der var så heldige at have et kamera. Vi er i Paris i 1839 hos Louis Daguerre. De sidste mange år har han arbejdet som kunstmaler. Men han er især kendt som teatermaler og kunne nogle særlige ting med teatrenes lys og design. For Louis Daguerre er lidt af en opfinder. Han er ved at lægge sidste hånd på den opfindelse, der vil forandre verden og gøre, at vi kender ham i dag: Kameraet. Billeder har man faktisk kunne tage et stykke tid, men de forsvinder hurtigt, og det er dét, Daguerre forandrer. Kort fortalt finder han ud af at overtrække den jernplade, hvor billedet skal fanges med jodsølv og så fremkalde det ved hjælp af kviksølv-dampe. Kameraet er skabt og bliver straks et kæmpe hit.

Opfindelser kan jo opstå af forskellige grunde, men hvorfor er det, kameraet bliver opfundet?

Altså, det er jo faktisk egentlig måske mere fotografiet, der bliver opfundet, kan man sige. Fordi kameraet... ja, hvad er et kamera egentlig? Det består af på en måde to ting. Hovedbestanddelen i kameraet er det, vi kalder camera obscura. Det er egentlig bare en sort kasse med et lillebitte hul i. Det havde været kendt - den teknologi - siden 1500-tallet. Blandt andet mange malere har brugt det. Og det, der sker, er, at lyset udenfor - virkeligheden udenfor - via lysets brydning bliver kastet ind i den her sorte kasse eller det sorte værelse, kunne det også være. Malere havde for eksempel gjort deres værelser helt sort og så et lille hul i gardinet. Og så tegner der sig et omvendt billede af verden udenfor på væggen. Og det har malere så brugt til for eksempel at male efter. Og den teknologi har man kendt siden 1500-tallet. Men så ville man jo rigtig gerne også prøve at fæstne dette billede på en eller anden måde. Og den kemiske teknologi, der skulle til, har man kendt siden 1700-tallet, hvor der var en tysk kemiker, der fandt ud af, at hvis man havde nogle sølvholdige kemikalier, kunne man fæstne det og fastholde det her billede på en eller anden overflade. Det man så manglede var, hvordan man kunne bevare det, fordi de her sølvholdige materialer var lysfølsomme, så når de blev udsat for

lys, så blev de mørkere og mørkere, og så forsvandt billedet. Så hvordan kunne man ligesom fastholde det her billede, så man kunne tage det frem og kigge på det? Det var altså først, da Daguerre officielt i 1839 tog patent på det. Han samarbejdede med en, der hed Niépce - en anden fransk opfinder, der faktisk laver det første fotografi i 1827. Men han formår ikke rigtig at kunne fastholde i lang nok tid, og det er altså Daguerre, der efter Niépces død arbejder videre på det og så lancerer det for hele verden der i 1839. Men altså, man kan sige, man har egentlig haft de teknologiske forudsætninger lang tid før. Men der skulle et ønske om at opfinde det til.

Man har jo kunnet male tingene lige så længe, der nærmest har været mennesker på jorden. Hvorfor er det, man pludselig gerne vil have den her anden teknik til at fastholde det?

Det er jo samtidig med, at der er sådan et borgerskab, der bliver støt stigende med industrialiseringen og storbyernes vækst i begyndelsen af 1800-tallet. Så lige pludselig bliver det borgerskabets, almindelige mennesker, middelklassen forundt at se sig selv portrætteret, hvor det jo før i tiden var de rige, fyrsterne og magthaverne, der kunne få skabt et portræt.

Nu fortalte du det her med, at det bliver en kæmpesucces med det samme, og hvorfor det bliver en kæmpesucces. Hvordan forandrer det verden omkring sig?

Der er en kæmpe magi og ahaoplevelse og succesoplevelse i det. Men sidenhen så kan man sige, at man kan se kroppen indefra. Sådan noget som røntgenfotografiet bliver opfundet i slutningen af 1800-tallet. Identitetsfotografiet begynder også at blive opfundet. Der sker rigtig meget. Man kan sige, at de første årtier er det meget portrætterne eller sådan opdagelsesrejsende, der tager til Egypten og skildrer pyramiderne for eksempel og tage billeder med hjem altså af fjerne egne. Det her med at bringe det her hjem det er også en stor fascination. Men sådan rent teknologisk skal vi op i slutningen af 1800-tallet, før det virkelig begynder at brede sig til sådan noget som røntgenfotografiet - se kroppen indefra - luftfotografiet - se verden udefra - og identitetsfotografiet. Man begynder at bruge det til sådan noget som politifotografiet og forbryderalbum, sådan så man kan identificere forbrydere gennem fotografiet. Så det spreder sig altså i et hav af betydninger.

Hvis du skal prøve at koge det sammen, hvor kan man så sige, hvad er det, fotografiet gør, som forandrer vores verden?

To ting. Det ene er på en form for eksistentielt niveau: Det med at standse tiden og se sig selv personligt afbildet. Altså, det er der en meget stærk eksistentiel og psykologisk værdi i - at se sig selv portrætteret og se sig selv som en del af en større for eksempel familiefortælling. Alt det der er med det personlige og portrætfotografiet. Men så er det også bare, kan man sige, at det udvider vores verden. Synet er jo en utrolig stærk sans at indoptage verden gennem. Fotografiet billedliggør, fastfryser synet, men det gør jo også, at vi kan se en masse steder, vi ellers ikke ville kunne se. Lige fra hvad, der er inde i kroppen, til hvordan pyramiderne ser ud. Så det udvider vores verdensbillede i ekstrem høj grad.

Ja, og kan man sige, hvis du kigger frem til i dag... Listen over opfindelser, der ikke ville have været her uden det her, er jo næsten uendelig. Lige fra Netflix til dronefly, der bomber, til at rejse ud i rummet til alt muligt andet, ikke?

Ja, præcis. Og det er den opfindelse, der ligger til grund dér i 1830'erne.

For Jonas Risvig er kameraet blevet værktøjet, han bruger, når han jagter øjeblikke.

Det kan lyde lidt tørt, men jeg går rigtig meget rundt med mit kamera og finder nye steder, hvor unge mennesker kan hænge ud i mine serier, og hvor de kan bo, og hvor der kan være nogen, der forelsker sig, og hvor det første kys skal foregå.

Han har været dybt fascineret af fotografiet, fra han var lille.

Jeg kommer ud af sådan en familie, som altid har rejst rigtig meget med mig og min bror. Min far og min mor har altid taget os med på virkelig mange ture rundt i verden. Men før det så var min far altid sådan et barn, der kun var på camping. Og min farfar - det vil sige hans far - underholdt altid alle de andre campinggæster ved at gå og filme i de tre uger, de var på den campingplads dér. Og så når ferien var ovre, så viste de det på en stor skærm. Så samlede folk sig ligesom og så billeder fra fodboldkampen eller fra børnene, der badede og sådan noget. Så det var en meget folkelig ting, det der med at samles om film. For mange familier handler det om måske at mødes om musik eller

at mødes om sport eller om alt muligt andet. Men for min familie var det sådan noget med, at det skal ikke være kvalitet. Det skal bare være hyggeligt.

At få lov til at tage billeder for mig og sammensætte dem, så de nogle gange bevæger sig for eksempel som film eller som video, gør at jeg kan fortælle nogle historier, som jeg ikke ved, hvordan jeg ellers skal sætte ord på. Og det er en ret vild ting at opleve. Hvis jeg nu ikke kunne få lov til at lave det, jeg laver nu, så tror jeg, jeg ville bruge enormt meget tid på hele tiden at gå og finde ud af, hvem jeg er, og hvem jeg skal være, og hvem jeg har været, og hvem folk omkring mig er. Jeg kan slet ikke forestille mig at være begrænset af ikke at kunne skabe på den måde, jeg gør nu.

Fotografiet blev fra starten meget populært. Hurtigt spredte der sig en trend, at familier skulle have taget et portræt. I 1860'erne blev det mere udbredt, også selvom det var så dyrt, at det kunne koste en ugeløn for en almindelig arbejder. Selvfølgelig var dog stadig for fotografer, men det ændrede sig allerede i 1888. Der kommer Kodak No. 1-kameraet, og det kunne betjenes af almindelige mennesker, om end det var lidt besværligt. Når man skulle fremkalde billederne, skulle hele kameraet ind til fabrikken, så fik man billeder og kameraet med en ny filmrulle i retur. Det var dog ikke for alle. I datiden var det rasende dyrt. Det kostede, hvad der i dag svarer til cirka 4.000 kroner for kameraet og næsten 550 kroner at få skiftet filmen.

Hvis man så skal prøve at trække en linje op gennem den her opfindelse. Der er jo sådan nogle markante steder, den ligesom forandrer sig. Vil du prøve lige at trække dem igennem?

Ja. Altså en vigtig periode det er... Nu snakkede jeg om, at der er en masse videnskabelig fotografi, der bliver opfundet i 1880'erne, men noget, der også er rigtig vigtigt, det er, at Kodak lancerer boks-kameraet med det her berømte slogan: "You press the button, we do the rest." Og det er jo de private, almindelige menneskers fotografi, der begynder dér, hvor det bliver nemt, og det bliver tilgængeligt for alle. Og det næste skridt i det er jo med kameratelefonen i omkring år 2000, der virkelig har eksploderet det private fotografi, som vi jo ser alle vegne på Instagram og Facebook og rundt omkring. Så det er i hvert fald én udvikling. Man kan sige, så er der det mere professionelle fotografi. Der er sådan noget som tryk-teknikken. Omkring år 1900 begynder aviserne at kunne trykke fotografi og bøger og så videre. Altså før det har man for eksempel i aviser skul-

let lave tegninger eller grafiske oversættelser af fotografier. Men omkring år 1900 begynder man at kunne trykke fotografi i aviser, og hele pressefotografiet udvikler sig.

På et eller andet tidspunkt bliver kameraet jo mainstream. Der er det her Kodak-øjeblik. Hvad betyder det for os som privatmennesker?

Det har en kæmpe betydning for konsolideringen af kernefamilien, kan man godt sige, op igennem det 20. Århundrede. For identiteten, for at spejle sig selv i en større historie, for at se sig selv udefra. Så det...

Fordi vi fortæller vores igennem billedet?

Vi fortæller vores historier. Vi bruger det på en måde også som et personligt spejl. Allerede da jeg fik mit første kamera, kan jeg huske, da jeg var 10-12 år, tog vi billeder af hinanden og klædte hinanden ud, mig og veninderne. Og det er jo en forløber for, hvad man gør i dag med digitalkameraet og Instagram og så videre. Så det er sådan en form for identitetsforhandler, som jeg tror er rigtig vigtig for mennesket psykologisk set. Så det har haft en stor betydning.

Og hvad sker der så ligesom med samfundet, da kameraet bliver mainstream?

Så bliver det jo spredt ud over det hele, og det bliver en måde at opleve verden på. Det bliver en måde... Også hele reklameindustrien for eksempel er jo også dybt afhængig af fotografiet og bliver det sådan gradvist op gennem det 20. århundrede, som i den grad formår at leve på denne her fascination af billedet og varelækkerheden, som man kan udtrykke i billedet.

Ligesom så mange andre opfindelser har krige været med til at udvikle kameraet. Billeder gjorde volden og krigen virkelig. Det tog for alvor fart under den spanske borgerkrig i 30'erne. En af hovedmændene var Robert Capa, der satte billeder på krigens gru på den Iberiske Halvø. Og tendensen fortsætter under Anden Verdenskrig. På et eller andet tidspunkt bliver kameraet jo fuldstændigt allemandseje. Det bliver noget, vi alle sammen har på os hele tiden i vores telefon. Hvad betyder det for os?

Det bliver en del af vores hverdag, at vi skildrer, hvor før i tiden der var det højtider og særlige begivenheder, vi fotograferede. Nu fotograferer vi hvad som helst og deler det med hinanden, og nogle begræder også, at vi fotograferer lige lovligt meget i stedet for at leve livet og tale med hinanden osv. Men jeg tror egentlig, den her psykologiske spejlingseffekt, der ligger i fotografiet, har egentlig været en god ting. Vi bruger det meget til at se og forhandle, og hvem vi er og at dele det med andre. Kommunikerer med andre på tværs af kloden. Vi bruger det som en form for identitetskrykke, kunne man sige. Man kunne også nævne sådan noget som, det også har haft en politisk betydning. Nu snakkede vi jo om, at ting, der ikke bliver fotograferet, findes ikke, hvis de ikke rammer verdenspressen. Men samtidig er der jo sådan en form for amatørspor. Folk, der har bevidnet politivold. Det Arabiske Forår, snakkede man om, at det betød rigtig meget for oprøret i Nordafrika, at folk fotograferede, hvad der skete der, og sendte det rundt på forskellige digitale platforme. Så fotografi kan også mane til oprør og mane til samfundskritik, mane til kritik af magthavere og skabe andre former for kommunikationskanaler via de sociale medier. Så den side er jo også positiv ved det.

It's new. It's now.

I 1960'erne faldt prisen på kameraet betragteligt, og det blev mere normalt at fotograferer familieferier og skovture. I 80'erne kom de første digitalkameraer, i 90'erne blev de markant billigere, og i 2003 overhalede salget af digitalkameraer salget af kameraer med film i.

An iPod, a phone and an internet communicator.

I 2007 kom det store vendepunkt. Der offentliggjorde den nu afdøde Apple-chef Steve Jobs på en messe i San Francisco den første smartphone, iPhone. Den havde et indbygget kamera. Siden er mobilkameraet udviklet til at være noget, vi alle bare har.

Hvis vi kigger lidt på bagsiden af medaljen. Vi har snakket om øget overvågning, men hvad med sådan noget som mangel på privatliv?

Skellet mellem privat og offentligt er også blevet gradvist udvisket med kameraets udvikling og selvfølgelig i kraft af internettet og de digitale platforme. Det kan bruges på rigtig mange måder, men i dag kan man måske sige, det har taget lidt overhånd, at vi er



virkelig med inde i folks sexliv, og hvad de spiste til morgenmad. Så det her skel er i høj grad blevet udvisket, og indimellem er man måske ikke nok bevidst om og selvkritisk nok over alle de her private billeder, man lægger ud.

Og hvordan er det grundlæggende, synes du, forandret verden?

Det har gjort, at vi har fået indblik i de ting, der sker rundt i verden fra det mest private til det storpolitiske øjeblik til hvordan, der ser ud i andre lande. Så det har udvidet vores horisont.

Hvad er så det næste?

Ja, det næste er jo sådan noget... Man har talt om briller, der kan fotografere, for eksempel. Så hver gang vi blinker, tager det et billede af verden. Altså, jeg tror, det er meget svært at forudsige, hvordan den her teknologi udvikler sig. Det, jeg synes, der er interessant, det er, at dengang det digitale kamera kom, der forudså man, at folk fra nu af ville fuldstændig konstruere deres billeder. Sig selv med grønt hår og otte ben og to næser og fuldstændig konstruere historien. Og det har vi jo set ikke er sket. Så det er interessant, at der er grundlæggende en form for virkelighedslængsel hos folk. Lige meget hvor meget vi kan manipulere og lægge filtre og så videre, så tror vi på fotografiet et eller andet sted. Og lige meget hvor bevidste vi er om, at det bliver manipuleret med, og det er forbundet med magt og ideologi, så tror vi faktisk grundlæggende på fotografiet. Og vi har egentlig behov for en teknologi, der viser os verden sådan nogenlunde, som den ser ud. Så den der virkelighedslængsel, tror jeg, er så dybt funderet psykologisk set i mennesker, at vi vil blive ved med at holde fast i den del af fotografiet.

Hvis man skal kigge på nogle af de måder, hvor kameraet også har været med til at forandre samfundets pres på os. Nu snakker vi ikke kulturelle eller private ting, men hvordan samfundet har kunne bruge det til. Hvad kunne man så nævne af det?

Ja, man kan sige, at fotografiet opfindes samtidig med at det moderne bureaukrati, moderniteten, storbyen vokser, og det moderne bureaukrati også opvokser. Der har man kunnet bruge fotografiet til at registrere og aktivere billeder af mennesker. Det kan være politifotografier og politiarkiver for eksempel. det er sådan noget som pasfotografiet. Det bliver alment fra 1920'erne og frem. Altså, at vi identificerer os med vores portræt. Og i

kølvandet på det sådan hele overvågningssamfundet. I dag taler man jo også om, at man skal passe på, hvad man tidligere i sit liv har lagt ud på Facebook, fordi hvis man søger et eller andet job, så kan ens nye chef finde alle mulige fjollebilleder og erotiske billeder og whatever et eller andet sted, fordi vi slæber digitale spor efter os, og vi slæber en masse billeder med os i vores historik, som vi ikke engang tænker over. Så fotografiet er jo også fundament for det overvågningssamfund, vi lever i dag.

Hvorfor er fotografiet og kameraet en vigtig opfindelse?

Fordi det har understøttet den stærkeste sans af dem alle - den visuelle sans - og den måde, vi erfarer og indoptager verden gennem synet. Og det har det været med til at understøtte og billedliggøre for os.

Og tror vi også på fotografiet i en tid i dag, hvor i hvert fald mange af os godt ved, at der er lagt filtre, og der er taget 30 billeder, og det er et, der er valgt ud - altså vi snakker sådan noget som influencers - hvor det jo ikke er ægte billeder af virkeligheden?

Altså, jeg tror, at rigtig mange ved godt, at de giver et fordrejet billede af virkeligheden. Men man ville for eksempel ikke se dem, hvis det var malerier eller tegninger, de havde lavet af deres eget liv. Altså man har ligesom den dér dobbelthed i blikket. Man ved godt, at man skal tage det med et gran salt og sige fra, men samtidig så er der stadig den her realitetseffekt i fotografiet, som vi begærer.

Altså, det her er jo også en sindssyg fed villavej, fordi der er dybde. Det leder man jo altid efter.

Tilbage på gaden i Valby er instruktør og fotograf Jonas Risvig ved at være færdig med dagens location scouting.

Det skal i virkeligheden kunne flere ting, jo. En ting er, at jeg fastfryser det her, men noget andet er, når vi så skal have det til at leve.

Han gør sig mange tanker om, hvilken indflydelse kameraets udvikling har på samfundet.

Der er lang vej, hvor der kan ske alt muligt på, så det her er jo et fantastisk sted til en cykelscene for eksempel. Man kan jo hele tiden se, hvad andre folk laver på godt og ondt. På den gode måde så er vi jo virkelig connected mere end nogensinde før. På den måde kan det virkelig også forstærke en følelse af at være ensom, hvis man sidder derhjemme en lørdag aften og kan se, hvordan alle andre er ude at hygge sig med deres venner. Derudover så dokumenterer vi jo også hele tiden, hvor vi er, og hvad vi har gang i, hvem vi er sammen med. Og på en eller anden måde så hænger det måske lidt sammen med, at alt går så hurtigt nu i hele verden. At vi har simpelthen brug for at gemme nogle oplevelser og øjeblikke, fordi ellers glemmer vi dem simpelthen. Og jeg kan godt se mig selv i det der med, at nogle gange kan jeg sgu ikke engang huske, hvad jeg lavede i sidste uge. Og så kigger jeg ind i mind kamerarulle, og så kan jeg se, "Gud. Jeg var sammen med drengene," eller "Jeg var ude og lave det dér med min mor." Så jeg føler lidt, at det har været en substitut for vores dårlige hukommelse og vores travlhed og vores samfundsstress for de unge i dag. Jeg tror næsten, at fotografiet også bliver noget, som begynder at blive udvisket. For man kan sige, at når du for eksempel åbner din iPhone, og den tager et billede dit ansigt for at se, om det er dig, så tager den jo et billede, du ikke engang ser. Så vi begynder jo at bruge billeder også bare til at genkende ting og til at registrere ting. Og måske er det nye billede eller det nye fotografi i virkeligheden i langt højere grad noget af det, som vi startede med dengang, hvor fotografiet var noget, vi selv skulle huske og indprente i vores hjerne, fordi der ikke var mulighed for at tage et billede. I langt højere grad begynder man måske nu at blive træt af iPhone-billeder og af at alting hele tiden skal dokumenteres. Så man begynder faktisk at blive nødt til at kunne huske, hvordan den dér fest så ud, eller hvordan den dér ferie så ud. Og måske bliver den nye generation også mere belærte eller bevidste om, at det er stressende hele tiden at skulle dokumentere, hvad man laver. Og måske er det okay nogle gange at glemme, hvordan det dér hotel så ud i Tyrkiet, hvis man så bare kan huske, at man fik madforgiftning. Det er jo en endnu stærkere følelse. Det er der jo ikke nogen, der tager billeder af.

Det her var Den Dybe Tallerken. Programmet er produceret af Kiss Content for Nationalmuseets medie Vores Tid og Loud. Det er tilrettelagt af Eliza Clarice Danesi. Teknik, tilrettelæggelse og lyddesign: Tom Carstensen. Vært og redaktør er Lasse Charley Pedersen. Jeg hedder Mathilde Eusebius. Du kan finde flere episoder af Den Dybe Tallerken dér, hvor du hører podcast, og naturligvis på Vores Tid og hos Loud. Husk at abonnere, anbefale, rate og dele. Det gør en forskel. Tak!